

Het kasboek van molenmaker Lucas Wieldraaijer in de Groeve, over de jaren 1929 tot 1942

Molenmaker Lucas Wieldraaijer woonde rond 1900 in De Groeve, een klein lintdorp ten noordoosten van Zuidlaren. Het dorp ligt dicht bij de grens (de Semslinie) met de provincie Groningen. Het is gelegen aan de plek waar de Hunze uitmondt in het Zuidlaardermeer. Het woord Groeve is afgeleid van 'graven', een gegraven watergang en is een verwijzing naar het Havenkanaal dat net buiten het dorp uitmondt in de (gekanaliseerde) rivier de Hunze. Dit kanaal is de vaarverbinding van het meer met het dorp Zuidlaren.

De brug over de Hunze in het dorp De Groeve.

Bij de wegsplitsing De Groeve-Kropswolde-Windeweer was in 1836, ter vervanging van een voorganger, een ronde stenen beltmolen gebouwd, waarin zowel gemalen als gepeld werd. De molen werd in 1923 gesloopt. In 1887 liet het waterschap 'De Groeve' een spinnenkop als poldermolen bouwen. Later werd deze functie overgenomen door een elektrisch gemaal.

Bij het Zuidlaardermeer, aan de Hunzeweg 4, staat de poldermolen 'De Boezemvriend', de enige grote poldermolen in de provincie Drenthe. De molen is door de in Zuidlaren wonende molenmaker P. Medendorp gebouwd in 1871 om de polder 'Zuidlaren' te bemalen.

Vijf jaar later, op 7 juni 1876, werd Lucas Wieldraaijer te De Groeve geboren. Weer vijf jaar later overleed zijn vader, slechts 39 jaar oud. Lucas ging in de leer en werd molenmaker van beroep. Op 28 juni 1902, in de leeftijd van 26 jaar, huwde hij te Zuidlaren met Aaltien Nijenhuis. Zij was geboren op 9 september 1877 te Schuilingsoord, een wijk ten zuiden van het dorp Zuidlaren.

Het echtpaar kreeg twee zonen Harm Wieldraaijer, geboren op 2 juli 1903 en Jan Wieldraaijer, geboren op 4 maart 1905. Harm werd later timmerman en Jan landbouwer. Lucas overleed op 30 januari 1947 te De Groeve, zijn vrouw Aaltje overleed op 31 december 1961.

VOLGNUMMER.	DAG- TEEKENING EN J A A R DER INSCHRIJVING.	FAMILIENAAM. (Familienaam der vrouw.)	VOORNAMEN. (Voluit geschreven.)	BETREKKING VAN ELKEN PERSOON TOT HET HOOFD VAN HET HUISGEZIN. (Niet is te vallen voor stamelijk levende personen.)	DAG- TEEKENING EN J A A R DER GEBORTE.	GEBORTEPLAATS. (Met aauwizing der provincie voor inschrijvingen, van het land voor veranderingen.)	BURGERLIJKE STAAT.		KERK- GENOOT- SCHAP. (Elk bepaald opgeven)	AMBT, BEROEP OF BEDRIJF. Bij bedrijven vermelden of de persoon daarin als hoofd, hetzij voor eigen, hetzij voor anderer rekening (H) werkzaam is, dan wel als onder- geschikte (O).	HUIZING. (Staat, graden, enz.; wijk, huisnummer.)	
							H. (getrouwd.) W. (wed. van staat.) S. (gescheiden van echi.)	Veranderingen en hare dagteekening.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
X/1	1 Jan 1876	Wieldraaijer	Lucas	h. Hoofd	7 Juni 1876	Zuidlaren						
X/2	"	Nijenhuis	Aaltien	v. Vrouw	9 Sept. 1877	Schuilingsoord						
X/3	"	Wieldraaijer	Harm	m. Zoon	2 Juli 1903	"						
X/4	"	Wieldraaijer	Jan	m. "	4 Oct. 1905	"						

De familie Wieldraaijer wordt vermeld in het Bevolkingsregister, deel 18, Zuidlaren, deel VI, 1910-1920, te raadplegen in het Drents Archief.

De familie woonde in de Groeve in een boerderij, waar ze ook vee hadden. In de schuur had Lucas zijn werkplaats, waar hij onderdelen maakte voor oude die vervangen moesten worden. Hiervoor beschikte hij over een houtbewerkingsmachine, waarop hij praktisch alles kon maken. Uit zijn aantekeningen in het kasboek is op te maken dat hij vaak kammen maakte, waarvoor azijnhout werd gebruikt.

14 zware azijnen kammen 90
 44 azijnen kammen a 65 ut
 32 azijnen kammen a 15 ut
 60 azijnen kammen 1,25 per stuk
 2 azijne kammen in Bovenraai

In latere jaren bouwde hij naast de boerderij een burger huis waarin hij zelf is gaan wonen. Zijn zoon Harm trad aanvankelijk bij zijn vader in de leer, maar door de teruglopende werkzaamheden in de jaren dertig van de vorige eeuw, zag hij wel in, dat hij daarmee zijn boterham niet meer kon verdienen, zodat hij er voor koos zelfstandig timmerman te worden.

Door zijn werk was Lucas Wieldraaijer vaak van huis, hetgeen hem er niet van weerhield erg betrokken te zijn bij de ontwikkeling van het dorp de Groeve en bij de daar wonende gemeenschap en hun activiteiten.

Eén van zijn activiteiten in het dorp is een interessante foto te zien in het door J.D. Medendorp samengesteld boekje 'Kent u ze nog... de Zuidlaarders'. *

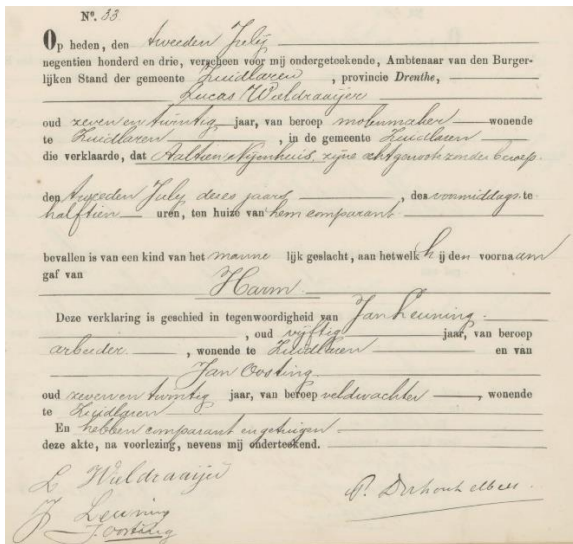
Nummer 24 in het boekje toont onderstaande foto gemaakt ter ere van het twintig jarig bestaan van de ijsclub 'De Hunze' in 1928.

Lucas staat in het midden, met een schrijfblok in de hand. Op het bord dat zijn buurman Pieter Weites vasthoudt staat '1908-1928 de Hunze'. Tussen hen in staat Pieter Huttinga. Links naast Pieter Weites staat Harm de Jong. Rechts van Lucas staan Ep Nijborg en Tammo Bening. Achter Tammo, met schipperspet op, staat Freek Leuning. Rechts op de voorgrond staat Mellens en rechts achter hem staat Rieks Koning. *

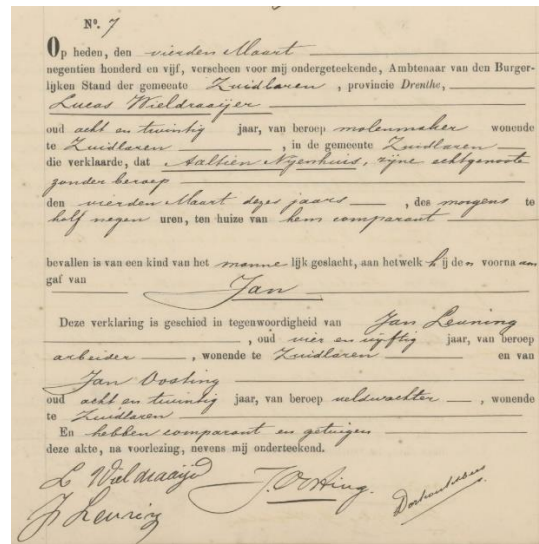
1928-1929 was een strenge winter en één van de koudste winters van de 20e eeuw.

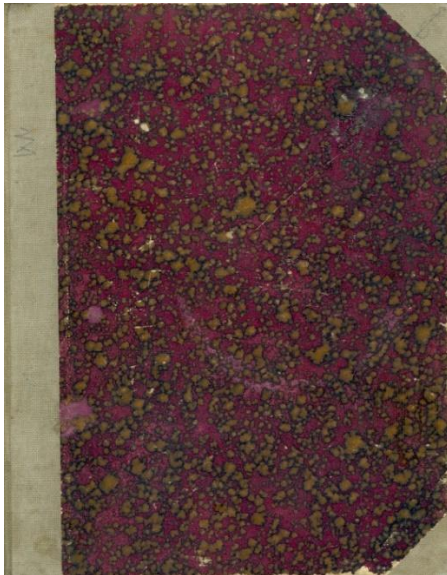
* Het boekje is een uitgave van de Europese Bibliotheek – Zaltbommel 1973.

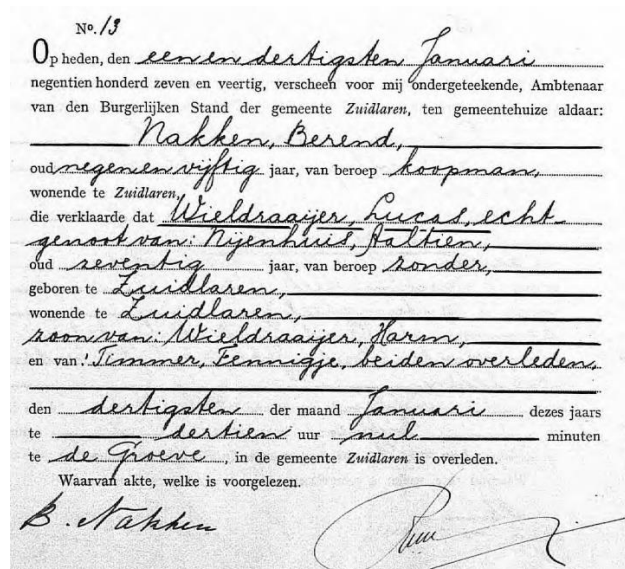
De geboortekte van zoon Harm, 1903.

De geboortekte van zoon Jan, 1905.

Het kasboek van Lucas Wieldraaijer.

De overlijdensakte van Lucas Wieldraaijer.

De grafzerk van Lucas Wieldraaijer
op de begraafplaats te Zuidlaren
aan de Coevorderweg.

* 07-06-1876 Zuidlaren
† 30-01-1947 De Groeve

Bron: foto nr. 7400 Graftombe.nl

Het kasboek

Het bewaard gebleven kasboekje dat molenmaker Lucas gebruikte is een gebonden exemplaar met gelijkende pagina's. De afmeting bedraagt 16,5 x 21 cm. Het voorste schutblad en enige beginpagina's zijn eruit gescheurd. 59 pagina's zijn beschreven en 51 pagina's zijn blanco gebleven.

De eerste beschreven pagina betreft *Den Jare 1930* en de laatste pagina betreft het jaar 1941. In het boekje noteerde hij de werkzaamheden, die hij op de poldermolens in Noord Drenthe en oostelijk Groningen uitvoerde.

Deze vermeldingen begonnen altijd met de naam van de opdrachtgevers, die veelal ook de naam van de betreffende molen bevatte. Genoteerd werden de datum, het aantal uren dat hij er werkte, de gebruikte materialen en de bedragen die hij daarvoor in rekening bracht. Alles werd met pen en inkt geschreven. Later vermeldde hij met potlood, vaak in de maand februari, dat het totaal bedrag was betaald. In het boekje bevindt zich het vloeiblad dat hij hierbij gebruikt, zie hierover het volgende hoofdstuk

*De molen van het waterschap
Kropswolder buitenpolder,
ook bekend als 'Batsmolen',
naar de huurder: J. Bats.*

*Gelegen aan de noordzijde van het
Zuidlaarder Meer.*

De molen werd in 1861 gebouwd.

*De Kropswolder buitenpolder werd,
net als de omliggende polders, in de
wintermaanden niet bemalen.*

*In 1952 werd de molen door
Medendorp afgebroken,
maar vloog tijdens die
werkzaamheden in brand.*

*Het bovenwiel en de bonkelaar
gingen naar de korenmolen van
J. Graver te Gasselternijveen.*

Op de eerste bladzijde in het boekje schrijft hij zijn werkzaamheden voor de Kropswolder Buitenpolder, waar hij in 1929 vier dagen en in 1930 vijf dagen werkzaam is geweest. Soms vermeldt hij op één datum veel meer uren dan mogelijk is (bijvoorbeeld 33 uur), wellicht heeft hij er voor gekozen de uren van de daarvoor gewerkte dagen gezamenlijk te vermelden. Het uurloon dat hij in rekening brengt begint met 60 cent in 1929, een jaar later is het 55 cent en van 1934 tot 1940 bedraagt het 45 cent.

1929 **voor Kropswolder Buitenpolder**

Maart	5	4 uur gewerkt a 60 ct	2,40
Juni	8	27 uur gewerkt a 60 ct	16,20
		2½ kg dr a 24 ct	60
Juli	20	25 uur gewerkt a 60 ct	15,00
Juli	27	33 uur gewerkt a 60 ct	19,80
		1 vuren 2,8 x 35 cm 2,25 m	1,90
		1 vuren 2,8 x 18 cm 3,50 m	1,22½
		5 kg 24/12 1 kg 54/6	1,45

1930

Jan	4	7 uur gewerkt a 55 ct	3,85
		2 dunne eiken roe kielen	60
Febr	28	4 uur gewerkt a 55 ct	2,20
Oct	25	12 uur gewerkt a 55 ct	6,60
		12 eiken roe kielen	3,60
Nov	1	16 uur gewerkt a 55 ct	8,80
		3½ m vuren 6/10 x 14 cm	38
Nov	15	14 uur gewerkt a 55 ct	7,70
		2 azijnen kammen in bovenrad	1,50

f 93,80½

betaalt Febr 1931

De molen van de Noordlaarder Oostpolder werd in 1862 gebouwd. In de jaren 1958-1959 werd de molen in het Openluchtmuseum te Arnhem herbouwd.

Den jaer 1930

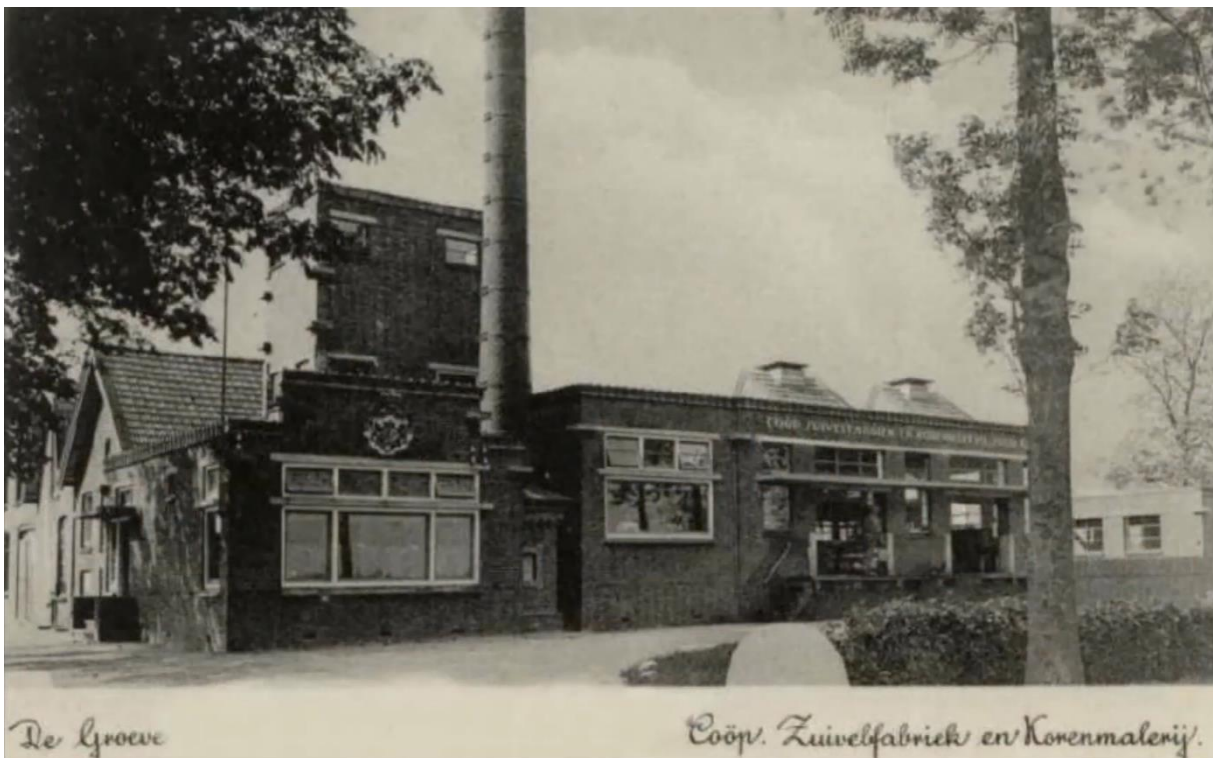
Voor Kroeps volder Buitpolder

1929	Maart 5	4 uur gederkt a 60 at	2 40
	Juni 8	27 uur 60 at	16 20
		2 1/2 KG M. a 24 at	60
	Juli 20	25 uur gederkt a 60 at	15 00
	. . . 27	33 60 at	19 80
		1 varen 2,8 x 35 Em 2,25 ab	1 90
		1 varen 2,8 x 40 Em 3,50 ab	1 22 1/2
		5 KG 24/12 1 KG 54/6	1 45
1930			
	Jan 4	9 uur gederkt a 55 at	3 85
		2 duunen eiken 20e Kieren	60
	Febr 28	4 uur gederkt a 55 at	2 20
	Oct 25	12 uur 55 at	6 60
		12 eiken 20e Kieren	3 60
	Nov 1	16 uur gederkt a 55 at	8 80
		3 1/2 ab varen 6/10 x 14 Em	38
	. . . 15	14 uur gederkt a 55 at	7 70
		2 arjme kammen in Bovenw	1 50
			<u>f 93 80 1/2</u>
		Behaalt Febr 1931	

Het eerste blad uit het kasboek van Lucas Wieldraaijer.

In 1930 werkt hij voor de Oostpolder te Noordlaren (totaal f 328,62), voor de Glimmer Polder (totaal f 387,18), voor de Zuidlaarder Polder (totaal f 77,12), voor de Oostpolder Scharmer (totaal f 29,01), voor de Rozenburger polder (totaal f 33,65), voor de Onner Polder (totaal f 69,40), voor de Coopra te Vries (totaal f 93,65), voor de Coöpatie Eensgezindheid te Harkstede (totaal f 49,65), voor de heer A.L. Hoenderken te Noordlaren (totaal f 12,50).

In 1931 schrijft hij een Nota voor het Bestuur van de Rozenburger Polder te Scharmer (totaal *f* 107,49), een Nota voor het Bestuur van de Hooilands polder te Slochteren (totaal *f* 168,62½), voor de Oostpolder te Scharmer (totaal *f* 221,15), voor de Zuidlarder Polder te Zuidlaren (totaal *f* 324,83), voor het Waterschap de Onner Polder te Onnen (totaal *f* 209,59), voor de heer A.L. Hoenderken te Noordlaren (totaal *f* 123,38), voor de Coop fabriek Zuidlaren (totaal *f* 17,63), voor de Kropswolder Buiten Polder te Kropswolde (totaal *f* 2,25), voor de Oostpolder Noordlaren (totaal *f* 3,85), voor de Glimmerpolder Glimmen (totaal *f* 19,80), voor Hooilandspolder Slochteren (totaal *f* 872,92).

Te Groeve den jare 1932 schrijft hij een Rekening voor de Kropswolder Buiten Polder (totaal *f* 125,89), een Rekening voor de Oostpolder te Scharmer (totaal *f* 29,50), voor de Zuifelfabriek Harkstede te Harkstede (totaal *f* 13,00), een Rekening voor Coöpatie Glimmen Zuifelfabriek (totaal *f* 53,50), een Rekening voor de Zuidlarderpolder te Zuidlaren (totaal *f* 146,88), een Rekening voor de Oostpolder Noordlaren (totaal *f* 18,68), een Rekening voor Rozenburgerpolder Scharmer (totaal *f* 7,00), een Rekening voor de Onner polder (totaal *f* 34,10), een Rekening voor A.L. Hoenderken Noordlaren (totaal *f* 29,92½), een Rekening voor de Coöpatieve Zuifelfabriek en Koornmalerij Vries (totaal *f* 16,80), een Rekening voor de Oostpolder Noordlaren (totaal *f* 44,73).

In 1933 een Rekening voor de Onner Polder te Onnen (totaal *f* 144,77), voor de Coöpatieve Zuifel en veevoeder fabriek Eenschezindheid te Harstede (totaal *f* 110,55), voor de Zuidlarder Polder te Zuidlaren (totaal *f* 74,38), een Rekening voor de Coöpatie Stz en veevoederfabriek Zuidlaren te de Groeve (totaal *f* 16,83), een Rekening voor het Bestuur van Hooilands polder Slochteren (totaal *f* 103,85), voor Rozenburgerpolder Scharmer (totaal *f* 13,38), voor de Oostpolder Noordlaren (totaal *f* 83,23), voor de Glimmer polder te Glimmen (totaal *f* 17,55).

In 1934 voor de Oostpolder Noordlaren (totaal *f* 433,00), voor Hooilands Polder Slochteren (totaal *f* 160,90, voor Zuidlarder polder Zuidlaren (totaal *f* 97,47), voor de Coöpatieve Zuifel fabriek en Korenmalerij Zuidlaren (totaal *f* 2,85), voor de Onner Polder te Onnen (totaal

f 3,40½), voor Rozenburger polder Scharmer (totaal f 9,35), voor Kropswolder buiten polder te Kropswolde (totaal f 12,62).

De molen van De Groeve werd in 1871 door molenmaker P. Medendorp gebouwd voor het bemalen van het bemalingsgebied Oostermoer, voorheen van de Polder Zuidlaren. Bij de restauratie van 1990 kreeg de molen de naam 'De Boezemvriend'.

In 1935 voor het Waterschap Zuidlarder Polder te Zuidlaren (van 1934 f 97,47 + f 27,22½ totaal f 124,69½), voor het bestuur van de Onner Polder te Onnen (totaal f 567,42), Rekening voor het bestuur van de Rozenburger Polder (totaal f 106,68), voor het bestuur van de Glimmerpolder te Glimmen (totaal f 29,45), voor Hooilands polder Slochteren (totaal f 31,20), voor het bestuur van de Oostpolder te Noordlaren (totaal f 22,15), voor het bestuur van Kropswolder buiten polder (totaal f 30,64), voor het Bestuur van het Waterschap Kropswolder buiten polder (totaal f 344,61).

In 1936 voor Rozenburger polder Scharmer (totaal f 18,76), voor den Heer A. Berends bakker te Noordlaren (totaal f 15,90), voor Sch. Schutte Kropswolde (totaal f 26,10), voor de Onner polder te Onnen (totaal f 18,30), voor Coöpatie Zuidlaren te de Groeve (totaal f 29,82), voor Hooilandpolder Slochteren (totaal f 88,55), voor de Oostpolder te Noordlaren (totaal f 23,42).

In 1937 voor Rozenburger polder Scharmer (totaal f 286,82), voor de Onner Polder te Onnen (totaal f 87,85), voor den Heer A. Berends Noordlaren (f 2,93), voor de Oostpolder Noordlaren (totaal f 30,88), voor Coöpatieve Zuifel fabriek en K de Groeve (totaal f 7,95), voor Kropswolder buiten polder – Kropswolde (totaal f 5,70), voor de Glimmer Polder (totaal f 100,00).

In 1938 voor Glimmer Polder (totaal f 162,20), voor de Oostpolder te Noordlaren (totaal f 76,76), voor Kropswolder Buitenpolder (totaal f 11,25), voor de Glimmer Polder (totaal f 94,64).

In 1939 voor de Onner Polder (totaal f 25,10), voor C. Schutte Kropswolde (f 3,40), voor Rozenburger Polder Scharmer (totaal f 10,35).

In 1941 (*inclusief 1940*) voor Kropswolder buiten polder (totaal f 326,23), voor het bestuur van de Rozenburger polder te Scharmer (totaal f 73,00), voor de C Z Korenmalerij Zuidlaren te de Groeve (totaal f 82,10).

De polder Rozenburg werd door molen 'De Scharmer' bemalen. De molen is in 1892 gebouwd door P. Medendorp en werd mede door zijn kleinzoon J.D. Medendorp weer opgebouwd, nadat de molen door de Holland-Amerika-Lijn was aangekocht en ten geschenke aangeboden aan De Keukenhof te Lisse. Foto B. v.d. Veen, opname 6 juni 1936.

Voor de C Z Korenmalerij Zuidlaren te de Groeve

1941

Dec	16	32 azijnen kammen a 15 ct	4,80
Nov		24 uur gewerkt a 50 cent	12,00
		36 „ „ „ 50 cent	18,00
		een pakje houtschr	35
Nov		42 azijnen kammen a 15 ct	6,30
		Voor maak loon 35 uur	17,50
Dec	28	Voor plaatsen en meeten verleggen	
		Samen 46 uur a 50 cent	23,00
		Voor twee latten samen 2 M	18

			f 82,10

Betaalt Maart 1942

Voor de C Z Korenmalerij
Zuidlaren te de Groeve

1941			
Dec	16	32 azijnen kammen a 15 ct	4 80
Nov		24 uur gewerkt a 50 cent	12 00
		36 „ „ „ 50 cent	18 00
		een pakje houtschr	35
Nov		42 azijnen kammen a 15 ct	6 30
		Voor maak loon 35 uur	17 50
Dec	28	Voor plaatsen en meeten verleggen	
		Samen 46 uur a 50 cent	23 00
		Voor twee latten samen 2 M	18
			f 82 10
			82 10

Betaalt
Maart 1942

Het laatste blad uit het kasboek van Lucas Wieldraaijer.

Het vloeiblad

In het kasboek van molenmaker Lucas Wieldraaijer bevindt zich een vloeiblad van het formaat 15 x 11,8 cm. Het blad is aan één zijde bedrukt met reclame van Reijer Rutgers te Wageningen. Reijer Rutgers was molenaar evenals zijn vader en grootvader op Wageningse molens. Omdat de verdiensten achteruit liepen, begon Reijer Rutgers in 1900 in een bijgebouw van de eekmolen 'De Ooijevaar' met het fabriceren van kunstmatige molenstenen.

Daarmee was hij de eerste in Nederland die met deze fabricage begon. De stenen werden een succes en door veel molenaars aangeschaft.

'n Beste Steen
is
een steen van
Reijer
Rutgers
Wageningen
(Holland)

Eerste Nederlandsche fabriek van Kunstmatige Molensteen
Het oudste adres in Nederland

VLOEIBLAD

In 1915 liet Reijer Rutgers aan de Arboretumlaan, op de hoek met de Harnjesweg te Wageningen, een fabrieksgebouw oprichten, waarin hij zijn *Eerste Nederlandsche fabriek van Kunstmatige Molensteen* begon. Hier werden de molenstenen volgens geheim procedé gemaakt door Reijer Rutgers en zijn zonen Reijer junior en Lambertus Hendrikus.

Reijer Rutgers.
Eerste Nederlandsche fabriek
Kunstmatige Molensteen
Wageningen.

Oopgericht 1904
Telefoon N° 151

Telegramadres
Rutgersmolen
A.B.C. Code 2-54

De naam en adresgegevens

Reijer Rutgers Molensteen

vermeld op een Kwitantie.

Honderden molenstenen werden gemaakt en geleverd aan evenzovele molenaars, hetgeen o.a. blijkt uit een advertentie in 'De Molenaar' van 6 april 1904.

Ondergeteekenden zijn allen zeer tevreden, **wat afwerking, kwaliteit en niet het minst, wat maalvermogen betreft**, met de aan hun geleverde nieuwe kunstmatige molensteenen uit de

Eerste Nederlandsche fabriek van Kunstmatige molensteenen
van REIJER RUTGERS te Wageningen.

(w. g.) SILV. AERDEN, Wouw, N.B., looper 17der.
D. J. VOLCKER, Molen «de Gooijer», Zeeburgerdijk 7 Amsterdam; koppel 16der.
GEBRS. MAANDAG, Hummelo; koppel 15der.
J. REZELMAN, Wieringerwaard; looper 16der.
R. BLANKEVOORT, Anna Paulowna; looper 16der.
W. MAC LEANE, Hurwenen; koppel 15der.
P. v. d. BRAAK, Kerk-Driel; koppel 15der.
E. G. VAN KORLAAR te idem; koppel 15der met toegezegde nabestelling.
CORN. v. d. POL, Ede; looper 16der.
J. W. v. d. CRAATS, Ede; koppel 16der.

Ook Lucas Wieldraaijer bestelde een koppel stenen; een feit dat door Reijer Rutgers werd gebruikt in een advertentie die op 25 april en 2 mei 1928 in het blad 'De Molenaar' verscheen.

324 ADVERTENTIEN.

REIJER RUTGERS — WAGENINGEN
Eerste Nederlandsche Fabriek van Kunstmatige Molensteenen

ATTEST.

GROEVE (Drente) 21 Februari 1928.

Den Heer REYER RUTGERS, Wageningen
Mijnheer,

Het Koppel „RUTGERSSTEENEN” van 1.40 c.M. diameter, met **zacht bodemsel in twee graden van hardheid, VOLGENS UW EIGEN SYSTEEM**, geleverd 27 December 1927, **voldoen uitstekend**, en werken tot **groote tevredenheid**. Ze **loopen licht en geven veel**, zoodat ik deze gaarne aanbeveel. **Uw systeem zacht bodemsel** is zeker een uitkomst.

Hoogachtend,
(w.g.) L. WIELDRAAIJER.

TE KOOP en te bevragen bij onszelf: **Een koppel Rutgerssteenen**, gebruikte, wegens levering van **RECHTS** voor **LINKS**, van 150 en een koppel idem van 140 cm., alle steenen met 17 cm. afmaalbaar. **Links** Bilsel. **Qualiteit uitstekend!**

De Reijer Rutgers molenstenen werden een begrip in molenland en op veel molens zijn deze Wageningse stenen nog te vinden.

REIJER RUTGERS - Wageningen.
Eerste Nederlandsche Fabriek van kunstmatige molensteenen.
Van ouds het beste adres.

Vraagt onze massieve molensteenen of steenen met zacht bodemsel met zwaai- of zwaaipandkerven. Ons speciaal systeem, waarbij het bodemsel in 2 graden van hardheid is aangebracht, blijkt in de practijk het beste te voldoen. Teveel uitrooven aan den maalkant absoluut uitgesloten.

WEINIG ONDERHOUD — GROOTE BESPARING.
Voorradij: PRIMA BILHAMERS.

Te koop: 10 afgemalen kunststeenen van 150 c.M. (l) Te zien en te bevragen aan „N.V. DE LEERHOEVE” te Alphen a. d. Rijn. -

In 'De Molenaar', 28 juni 1922

Na het overlijden van Reijer Rutgers in 1931 namen zijn beide zonen de productie van de molenstenen over. Kleinzoon Jacob Rutgers maakte molenstenen tot zijn dood in 1983.

Werken in de kunst molensteen fabriek

*foto
 J. ter Stege,
 Historisch
 Museum Ede.*

B.D. Poppen
 Uithuizen, november 2021

